

GOSTILNIČARSKI LIST

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru“. Uredništvo in uprava v palači Pokojninskega zavoda. — Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske „Zveze“ dobivajo list brezplačno.

Štev. 1.

Maribor, dne 20. januarja 1929.

Leto VII.

Osnovne spremembe v državi.

Odkar je bila razposlana december-ska številka našega lista, se je z veliko naglico izvršila cela vrsta važnih dogodkov, ki posegajo globoko v naše državno in narodno življenje. Izstop Davidovičevih demokratov iz vlade je neposredno povzročil, da je z zaključkom leta zaključila tudi vlada četverne koalicijske, kateri je predsedoval g. dr. Korošec, svoje račune in podala demisijo. Po konzultacijah z vodilnimi politikami se je izkazalo, da zanesljive in trdne vladne večine ni mogoče sestaviti, in tudi od narodne skupščine, katero je po manih dogodkih 20. junija 1928 zapustilo okrog 90 poslancev, zaradi prevelikih in strankarskih nasprotstev ni pričakovati koristnega dela. Zaradi tega je kralj z močno roko posegel vmes, razveljavil ustavo od 28. junija 1921, razpustil dne 11. septembra 1927 izvoljeno narodno skupščino in vso vrhovno oblast v državi prevzel v svoje roke.

Kralj v manifestu od 6. januarja 1929, ki je bil pri tej priliki izdan na narod in ki je izredno lep po svoji vsebini, izraža svoje razočaranje nad razmerami v državi, povzročenimi na žalost ravno po tisti ustanovi, katera je v prvi vrsti poklicana, da ustvari na znotraj in zunaj močno državo in dovede narod do zadovoljstva in blagostanja.

Parlamentarno delo in vse naše politično življenje dobiva vedno bolj negativno obeležje, od cesar imata narod in država dosedaj samo škodo. Vse koristne ustanove v naši državi, njihov napredek in razvoj celokupnega našega narodnega življenja so dovedeni v nevarnost. Od takega nezdravega političnega stanja v državi trpi škoda ne samo notranje življenje, nego tudi ureditev in razvoj zunanjih odnošajev naše države, kakor okrepitev našega ugleda in kredita v inozemstvu. Parlamentarizem so začele zaslepljene politične strasti zlorabljati v toliki meri, da je postal ovira za vsako plodno delo v državi.

Zalostni razdor in dogodki v narodni skupščini so pokolebali v narodu vero v koristnost te ustanove. Sporazumi in najnavadnejši odnošaji med strankami in ljudmi so postali absolutno nemogoči. Mesto da parlamentarizem razvija in krepi duh narodnega in državnega edinstva, pričrta tak, kakoršen je, dovajati do duhovnega razsula in narodnega razjedinjenja.

Iskati leka temu zlu z dosedanjimi parlamentarnimi spremembami, bi značilo izgubljati dragoceni čas v brezuspešnih poskusih, s katerimi smo izgubili že toliko zadnjih let. Iskati moramo nove metode dela in krčiti nova pota. Prepričan sem, da bodo v tem resnem trenutku vsi Srbi, Hrvati in Slovenci razumeli to iskreno besedo svojega kralja in da mi bodo najvernejši pomagači pri mojih bodočih naporih, katerih je edini cilj: Da se v čim najkrajšem času doseže ustvarjenje onih ustanov, one državne uprave in one državne ureditve, ki bo najbolj odgovarjala splošnim narodnim potrebam in državnim interesom.

Krasne besede, jasen izraz vladarjeve skrbi za narodov blagor in ljubezni do naše lepe domovine, obenem pa uničujoča obsodba političnega strankarstva in delovanja dosedanjih režimov. V naši mladi državi je nešteto sicer brezpomembnih oseb začutilo v sebi poklic političnih voditeljev, ki so — sami za sebe — prepričani, da brez

Zveza gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru

sklicuje svoj

redni letni občni zbor

za ponedeljek, dne 28. januarja 1929 ob pol 9. uri dopoldne v gostilniške prostore g. Josipa Turk v Murski Soboti

DNEVNI RED:

1. Pozdrav.
2. Odobrenje zapisnika zadnjega zveznega zbora. (Glej Gostilničarski list št. 1. od 20. I. 1928 stran 3.)
3. Poročilo načelstva.
4. Razprava o delovnem poročilu.
5. Blagajniško in revizijsko poročilo.
6. Namestitev potovalnega uradnika in preureditev tajništva.
7. Proračun izdatkov za poslovno leto 1929.
8. Volitev 2 računskih preglednikov.
9. Sklepanje o pristopu k Vrhovnemu obrtniškem svetu.
10. Sprememba zveznih pravil.
11. Poročilo o ustanovitvi državnega gospodarskega sveta.
12. Slučajnosti.

V Mariboru, dne 7. januarja 1929.

Zvezni načelnik:

Andrej Oset l. r.

Zvezni zbor sestavljajo delegati včlanjenih zadrug. Zadrugam pripada do prvih 20 in za vsakih nadaljnjih 20 zadrugnih članov po 1 delegat.

Za sklepčnost zveznega zbora ob določeni uri je potrebna navzočnost $\frac{1}{2}$ vseh delegatov. Po eni uri čakanja pa smejo navzoči, brez ozira na število, o predloženem dnevnem redu veljavno sklepati, v kolikor ni po zakonu ali pravilih predpisana navzočnost večjega števila delegatov.

Delegati se morajo takoj v začetku

iz Maribora do Murske Sobotice in nazaj vozi avtobus, če se pravočasno, v smilu posebnih navodil, prijavi do 24. I. 1929 najmanj 25 oseb. Vožnja stane za imenovano progo Din 60— za osebo. Odhod iz Maribora ob 7. uri, prihod isti dan v Maribor ob 17. uri.

Naročila za banket, glasom že odposlanega načrta, ki stane za osebo Din 40—, je dostaviti na naslov zveze najpozneje do 24. I. 1929.

njihovega vodstva za narod ni izveličanja, in ti krivi preroki so zanesli med ljudstvo toliko razdora, da danes zaradi različnega političnega mišljenja sosed sovraži sosed, da med uradništvom ni več prejšnje sloge, da med obrtništvom ni mogoče vzpostaviti prejšnje vzajemnosti in se medsebojno do smrti pobijajo posamezne skupine delavstva. Ali je potem čudno, da se je ob suspendiranju ustave, brez katere si moderne države niti nismo mogli misliti, vsak iskren Jugoslovan oddahnil! Posebno velja to za gospodarske sloje, ki brez izjeme odobravajo kraljevo energično potezo. Neprijetno je, da moramo po 10-letnem brezplodnem delu začeti na novo graditi: a bolje je, da začnemo danes, nego, da bi samopašni državni krunarji še naprej ubijali naše gospodarsko življenje in tirali narod do obupa, državo pa v neminovno propast. Zaradi tega brez vsakega pridržka pozdravljamo velik historični dogodek od 6. jan. 1929 z vso iskrenostjo in željo, da kraljev rodoljubni klic na skupno delo za skup-

zborovanja pri predsedniku izkazati z legitimacije pristojne zadruga.

Morebitni predlogi posameznih članic ali delegatov, ki se stavijo pred ali med zborovanjem, pridejo v razpravo le tedaj, če temu pritrdi predsednik in najnost predloga podpira najmanj 10 članov.

Sklepa se z absolutno večino glasov, v kolikor zakon ali pravila ne predpisujejo drugačnega glasovnega razmerja. Izprememba pravil se smatra le tedaj za sprejeta, če za njo glasuje $\frac{2}{3}$ -ska večina.

no domovino najde krepek odziv. Zvezno predsedstvo je poslalo primerne brzojavke kralju in novi vladi.

Istočasno je bil izdan zakon o kraljevski oblasti in vrhovni državni upravi. Določbe tiskovnega zakona so se poostrele in s spremembami k zakonu o zaščiti države je odrejena zabrana hujskanja zoper državne oblasti in ogrožanja javnega miru in reda, politične stranke s plemenskim ali verskim obeležjem so razpuščene, prepovedani so politični shodi in stavke. Za sojenje vseh tozadevnih pregreškov je postavljeno državno sodišče v Beogradu. Vse občinske in oblastne samouprave so razpuščene.

Nova vlada, ki jo je kralj imenoval še isti dan, je sestavljena pod predstvom generala Petra Živkovića, ki vodi obenem tudi notranje ministrstvo. Ministrstvo financ je prevzel Zagrebčan bančni direktor dr. Stanko Švrliuga, ministrstvo trgovine in industrije dr. Mazuranić.

Pregled zveznega poslovanja v I. 1928.

Da bi bili delegati na občnem zboru zveze točneje poučeni o poslovanju iste v minulemu letu, podajam v naslednjih vrsticah

letno poročilo tajništva.

Za zvezno poslovanje, lahko rečemo, je začela z letom 1928 takorekoč nova doba, in to predvsem radi tega, ker se je zvezni sedež premestil iz Celja, njegova rojstnega kraja, v Maribor, kjer je sedež vseh oblastnih uradov. S tem se je zvezi omogočilo osebne intervencije pri oblastih, tako da se na pr. pismeno vlogo čestokrat znatno podpre z ustmeno izjavo, prošnjo ali dokazom, in razlika učinka žive in mrtve (napisane) besede je vsakomur znana. Pri tej priliki moramo poudariti, da so nam bile zlasti višje instance zelo naklonjene v naših pravičnih težnjah in zahtevah in radi tega beleži zveza v letu 1928 znatne uspehe svojega poslovanja.

Pri tem pa se ne sme pozabiti, da izvirajo največje krivice, ki se gode gostilničarstvu, iz gostilniškega pravilnika. Zato tudi oblasti ne morejo ugoditi vsem našim zahtevam, ker se morajo držati zakonitih določil. Prav radi tega pa ne moremo dovolj poudarjati potrebe po sodelovanju gostilničarstva pri sestavljanju novega gostilničarskega pravilnika oziroma zakona, kateri se — kakor tudi več drugih — pravkar pripravlja. Tudi točarinski pravilnik in taksni zakon ter zadrugni zakon vsebujejo točke, ki niso v skladu, v kolikor naravnost ne nasprotujejo gostilničarskim interesom. Prav tako bodo tudi te določbe spremenjene, in če bodo brez nas, bo nam gotovo zopet treba leta in leta hudega boja za naše pravočasno ne pridobljene pravice.

Zveza kot predstavnica prizadetega stanu mora brezpogojno in neposredno sodelovati pri teh tako važnih in eksistenčno perečih vprašanjih in zato upravičeno pričakuje vsaj gmočno, če ne inicijativno podporo od svojega članstva.

V splošnem pa so se posli zveze v preteklem letu nanašali največ na

I.

Odpravo trgovskih točilnic, katere so se začele otvarjati in množiti v smislu določil gostilničarskega pravilnika, ki je izšel v Uradnem listu št. 83 iz l. 1925.

Netočno poročala stanovska lista zagrebškega in beograjskega bratskega združenja, da bi bila njih zasluga ukinitve trgovskih točilnic, teh največjih škodljivcev rednega gostilničarstva. Da so vse stanovske organizacije v državi končno osvojile naše stališče in tako pripomogle k uspehu, jim radi pritrđimo. Res pa je tudi, da je inicijativa izšla iz mariborske zveze, ko je ista začela otvorjen boj proti tem točilnicam že v začetku leta 1926.

Po izidu tega nesrečnega pravilnika o gostilnah, kavarnah itd. je nastalo vprašanje, ali spadajo novi točilni obrati v zadruga gostilničarjev ali samo v trgovske gremije. V reševanju te zadeve je zavladalo pravo babilonstvo in so ponekod zadruga (udruženja) te nove »tovariše« sprejemale v svoje organizacije kot člane, drugod pa zopet ne. Mariborska zveza je v tem pogledu zavzela odločno odklonilno stališče glede zadrugnega članstva teh novih točilcev.

Gostilničarji in vinski trgovci posetite

vinsko razstavo

z vinskim sejmom v Ptujju, dne 3., 4. in 5. marca 1929.

Vkljub temu pa so nekatere zadruga, članice naše zveze, sprejele te točilce v svoje katastre kot člane.

Odklonilno stališče zveze glede članstva teh točilcev je naletelo na oster protest prizadetih in to najprej v Slovenjgradcu. Zadeva je prešla v roke velikemu županu z našim aktom od 25. februarja 1926, št. 46/26, kateri je na našo pritožbo zavzel nam pridržano stališče s svojim odlokom od 26. aprila 1926 O br. 618/1, na podlagi katerega je zveza še le začela sistematično ofenzivo proti tej konkurenci.

Če bi bila imela naša zveza takrat oporo vseh ostalih gostilničarskih organizacij v državi, bi bil boj lahek, tako pa se je to vprašanje vleklo kot londonska megla vse do letos, t. j. do 1. januarja 1929. Morali smo torej — že potem, ko smo prepričali oblastva — prepričevati še lastne bratske organizacije, pa ne izvzemši niti Središnjega Saveza v Beogradu, da te točilnice ne spadajo med redno gostilničarsko obrtništvo. In še le po dolgem času se nam je priznavalo pravilno stališče v tolmačenju tega vprašanja, nakar so imenovane organizacije tudi same izpremenile svoje nazore glede teh točilnic. Zato ni čuda, da se je likvidacijski rok tem točilnicam podaljšal v neskončnost.

In še bi se najbrž podaljševal, kajti trgovci, videč za koliko bodo oškodovani z ukinitvijo svojih točilnic, niso držali križem rok, temveč so pridno pošiljali v Beograd deputacije iz vseh delov države, da bi se jim likvidacijski rok še nadalje podaljševal.

Ko je zveza videla nevarnost, da bi se tem moledovanjem trgovcev pri ministru končno le moglo ugoditi, je brzo sklicala sejo ožjega odbora dne 10. novembra 1928, na kateri se je ugotovilo nujno potrebo osebne intervencije pri merodajnih ministrstvih. Intervencija se je izkazala za umestno in potrebno, ker so z druge strani, kot že omenjeno, zaporedoma pošiljali trgovci svoje deputacije na ministrstva za podaljšanje točilnih pravic. Z druge strani pa so se bratske organizacije iz vseh delov države obračale s prošnjami na nas, da naj akcijo proti tem točilnicam, ki se je začela baš v naši zvezi, izvedemo do konca, zlasti sedaj, ko ima stvar v rokah minister Slovencev. In rezultat je tu: točilnice v mešanih trgovinah, specerijah in branjarjih so prenehale. Če je še kje katera, je to smatrati kot posamezen slučaj in zveza bo poskrbela tudi za njeno zadnjo uro.

Točilnice po delikatesnih trgovinah, ki ostanejo, niso vse upravičene, ker večina »delikatesnih« trgovin obstoja samo na papirju, in se na ta način v resnici le krije pod imenom »delikatesa« profizakonito obratovanje točilnice alkoholnih pijač. Zveza je že vložila zadevno predstavko na merodajne oblasti. (Predstava je bila na seji prečitana in sprejeta z odobravanjem.)

Ta boj je stal zvezo ogromnih žrtev, toda vendar so koristili, ki jih je s tem pridobilo gostilničarstvo, nepopisno, tako da si zveza na tem uspehu lahko častita in je nanj upravičeno tudi ponosna.

II.

Takoj poleg trgovskih točilnic lahko uvrstimo drugega velikega škodljivca rednega gostilničarstva in to zlasti v Sloveniji, t. j. takozvana

točilnice lastnega pridelka,

proti katerim se bori zveza od vsega svojega začetka. Zakon točno dovoljuje, da se sm etočiti vino lastnega pridelka le v kraju, kjer se je pridelalo, vendar pa se ta naredba ne izvršuje popolnoma precizno in smo imeli v preteklem letu več slučajev, kjer se je ugotovilo, da se toči vino, katero se je pridelalo ne samo v drugi občini, ampak celo v drugem srezu. Zveza je seveda takoj podvzela vse potrebno, da se je to točenje zabranilo, vendar pa bi se sploh ne bilo smelo dovoliti. So pa slučajji, kjer se radi gotovih okoliščin ni dosegel zaželeni uspeh. Nekateri slučajji pa so se obravnavali prepočasno in so radi pretečenega roka postali brezpredmetni. Zadnje čase smo ponovno ukrenili z novimi sredstvi, da se znebimo tudi tega škodljivca gostilničarskega stanu.

III.

Ogromno poglavje zvezinega poslovanja zavzemajo v preteklem letu državne, zlasti pa

avtonomne davščine, takse in doklade,

proti katerim je zveza podvzela vse možne korake. — Radi premalega upoštevanja pismenih vlog in prošelj ter osebnih intervencij je zveza v preteklem letu sporazumno z mariborsko mestno zadrugo sklicala dvoje dobro uspešnih protestnih zborovanj v Gambrinovo dvorano v Mariboru. Prvo se je vršilo že 11. januarja 1928 in drugo 7. novembra istega leta. Na teh zborovanjih je zveza zborovalce točno informirala o vseh storjenih ukrepih proti vednemu zvišanju najrazličnejših davščin, zlasti pa taks in doklad, od katerih so najhujši in najbolj občutljivejše občinske doklade na državno trošarino in poleg teh s pričetkom poslovanja oblastnih odborov še zelo občutne oblastne doklade in naklade. Naravno je, da si morajo avtonomne korporacije tudi neke poiskati vire za kritje svojih izdatkov. Mislimo pa, da ni za to le gostilničarstvo, ki ke se lastnikom vrnejo, vino se ne planaj bi bilo na ta način nekaj eksekutor napram svojim gostom, kateri naj bi od kozarca popitega vina prispevali znaten del v oblastne in občinske blagajne. Naravna posledica tega je ogromen padec konzuma v gostilnah, vsled tega nazadovanje v razvoju gostilničarstva v smislu modernih zahtev tujškega prometa in sploh obubožanje mnogih prej dobro situiranih gostilničarjev!

Na raznih sejah in sestankih se je tudi v tem pogledu ugotovilo, da je od pomoč proti zapostavljanju gostilničarstva pričakovati in iskati rešitve amo v trdni organizaciji in brezpogojni članski solidarnosti.

IV.

Tujski promet.

Tujsko-prometno vprašanje je eno izmed glavnih in zelo važnih vprašanj za gostilničarstvo. Svica, ki gotovo ne prekaša Slovenijo s svojimi prirodnimi krasotami, beleži težke milijarde letnih dohodkov iz tujškega prometa. Da so pri teh dohodkih v precejšnji meri zastopani gostilničarji in hotelirji, ni treba posebej naglašati. Prav tako pa se morajo vsi ostali koristniki le gostilničarstvu in hotelirstvu zahvaliti za tako visoko razvit tujski promet — in ne narobe — odvisen od dobro urejenega in strokovno razvitega gostilničarstva in hotelirstva, ki je v Svici gotovo na prvem mestu izmed vse Evrope.

Zveza je opetovano dokazovala oblastim, kake važnosti je dotok tujcev za občino, deželo in državo, da pa je ta dotok vsekakor in predvsem odvisen od dobro razvitega in solidnega gostilničarstva in hotelirstva. Na seji tujsko-prometne zveze v Mariboru z dne 11. decembra 1928 (glej 12. štev. lista iz 1. 1928) je zveza sporočila svoje mnenje glede skupne propagande za tujski promet, dala oblastvom indirektno inicijative, kako ravnati za dvig tujškega prometa v Sloveniji, kjer je povdarjala v glavnem potrebo po vsestranski podpori gostilničarstva in hotelirstva. Gostilničarstvo se absolutno ne more ganiti na svoji razvojni poti navzgor z vednim obremenjevanjem v obliki novih davjatev.

V.

Društvene in konzumske restavracije.

Da bi se le ne mogla popolnoma zaježiti nepotrebna in nesolidna konkurenca, so se začele dovoljevati tudi raznim društvom in konsumom točilne in restavracijske koncesije. Ta dovoljenja vršitve točilskih obrti so sicer omejena na društvene člane, vendar pa se je točno dokazalo, da se vrše najširša kršenja tega pogoja. Pa tudi, če bi se striktno vršilo točenje samo članom, je lahko v par letih toliko novih restavracij, kolikor je društev in konsumov. Radi tega je gostilničarstvo čim dalje bolj prizadeto in mora izvojevati čim večjo omejitev odnosno preprečitev tega novega in nevarnega konkurenta. Zveza je že napravila potrebno in čaka narešitev zadeve.

VI.

Brezalkoholne restavracije.

Tudi te vrste gostiln, ki so mogoče zaenkrat pri nas samo na papirju, uživajo od oblastev vsestranske zaščite in so deležne najrazličnejših ugodnosti. Jasno je, da je obstoj brezalkoholne gostilne iluzoren ter kvečjemu v večjih mestih mogoč. Zato je pravi nesmisel

laka gostilna na vasi in celo v kraju, ki ni ne turističen ne promet. Koncesija take gostilne je samo pretveza in pa pripomoček za dosego sicer z težkočami zvezane krajevne gostilniške pravice, ki se naj za začetek, seveda zadovolji z brezalkoholnimi — za nekaj časa pa raztegne tudi na točenje alkoholnih pijač. Konkreten slučaj za to imamo v mariborski okolici.

Zato je treba, da se redno gostilničarstvo odločno zoperstvi takim nepotrebnim restavracijam, ker vsaka redna gostilna in v mestu in na deželi ima poleg alkoholnih na razpolago tudi brezalkoholne pijače, in one, ki jih morda nimajo — si jih naj pač preskrbe.

VII.

Gostilničarski kongres v Zagrebu dne 15. maja 1928.

Gluha ušesa merodajnih faktorjev, na katera je v pretekli dobi naletelo gostilničarstvo skoro pri vsaki svoji opetovano dokazani in upravičeni prošnji in zahtevi, so povzročila, da se je sklical v Zagreb kongres vsega gostilničarstva v državi, da se jasno čuje njega klic po uvaževanju in proti zoperstavljanju tako važne gospodarske panoge kot je ravno gostilničarstvo in hotelirstvo. Za vodjo tega zborovanja je bil slovesno izvoljen 70-letni sivi, pač pa duševno čil in telesno čvrst starček in dolgoletni borec za gostilničarske pravice, gostilničar, gospod Herman Postl, član in odbornik mariborske zveze. Zborovanje je imelo naravnost impozanten značaj in velik moralni uspeh, do katerega je baš naša zveza mnogo pripomogla.

Uspeh zborovanja pa se je očitvidno pokazal tudi s strani oblastev, kajti naše vloge se od tega časa obravnavajo iz drugega, vsekakor gostilničarstvu naklonjenejšega stališča in imajo boljše uspehe.

VIII.

Gostilničarska razstava in mednarodni gostilničarski kongres v Ljubljani.

V zvezi z Ljubljanskim velesejnom v juliju 1928 se je imela vršiti tudi posebna razstava hotelirstva in gostilničarstva ter mednarodni srednjeevropski kongres gostilničarstva. Četudi bi bila ta prireditve velpomembna zlasti v propagandne svrhe za razvoj našega tujškega prometa, se je opustila in sicer iz bojazni, da bi oblasti neobhodno potreben luksuz take prireditve smatralo napačno in to v indirektnem povod za nadaljno navijanje davčnega vijaka na gostilničarstvo in hotelirstvo. Ta razlog so zlasti navajale bratske organizacije iz vseh delov države in si ga je končno osvojila tudi naša zveza, ki je bila v zvezi z ljubljansko, glavna organizatorica tega kongresa.

IX.

Osebne intervencije pri centralnih oblastih.

Ker so ostajale naše številne vloge, zlasti radi trgovskih točilcev, njih odpiralnega in zapiralnega časa itd. ali nerešene, ali v nam nasprotujočem interesu ali prepozno rešene, se je sklenilo osebno intervenirati. V to svrhu se je sestavila deputacija naše zveze, zagrebškega udruženja in deputacija se je mudila v Beogradu od 11. do 16. junija 1928 in je intervenirala

1. pri notranjem ministru

- za odpravo točilnic v trgovinah z mešanim blagom, branjarjih itd.;
- za določitev tem, dokler obstoja, odpiralnega in zapiralnega časa, enakega vsem ostalim trgovskim obratovalnicam;
- za odpravo, odnosno čim večjo omejitev točenja vina lastnega pridelka;
- proti podeljevanju potrdil o sposobnosti lokalov za točilnice iz čl. 82. gost. pravilnika in odvzem nezakonito izdanih potrdil;
- glede zaslisanja zveze pred izdajo novih neomejenih osebnih pravic;
- glede zaslisanja vseh gostilničarskih organizacij pred izdajo novega gostilničarskega zakona oz. pravilnika;
- glede zaslisanja zveze pred izdajo novega združnega zakona i. dr.

2. Pri finančnem ministru:

- glede podeljevanja najrazličnejših točilnih pravic in zlasti takozvanih »začasnih«, ki se izdajajo predno je stranka upravičena izvrševati točilsko obrt;

b) glede pomanjkljivega zigosanja igralnih kart;

c) za odpravo takse na račune v gostilnah, katero plačujejo kraji z nad 2000 prebivalci;

č) za odpravo registra na žganje;

d) proti podeljevanju točilnih pravic po čl. 82. gost. prav. na vaseh in v krajih s pod 5000 prebivalci;

e) za odpravo točilne takse;

f) radi raznih olajšav ali odprav iz točarinskega pravilnika odn. taksnega zakona itd.

3. Pri generalni direkciji neposrednih davkov:

radi taksne prostosti vlog in pritožb.

4. Pri ministru za trgovino in industrijo:

a) za vsestransko podporo gostilničarstva in hotelirstva, katero je predpogoj za uspešen razvoj tujškega prometa;

b) za ugodnost polovične vožnje za člane kakor je bila že svoječasn predvidena;

c) za prepotrebni kredit odn. nizkoobrestna ali brezobrestna investicijska posojila gostilničarstvu in hotelirstvu, kot se to prakticira v drugih državah i. t. d.

Na prijateljskem banketu vseh udeležencev se je splošno ugotovilo, da je rešitev gostilničarstva odnosno njega nadaljni obstoj in razvoj le v trdnih in delavnih organizacijah, katere naj bi se čimbolj zedinile v svojih zahtevah. Zato je brez dvoma potrebna državna zveza vseh oblastnih zvez, katera naj bo v Beogradu, kjer pa naj bodo zastopani interesi vsega gostilničarstva v državi v pravilnem razmerju.

X.

Uprava »Gostilničarskega lista«.

»Gostilničarski list« je v gmotnem oziru radi vedno večjega štedenja oglaševalcev v preteklem letu nekoliko nazadoval. Vsled tega se je celo pojavila ideja po združitvi obeh slovenskih gostilničarskih listov, t. j. mariborskega in ljubljanskega. Poskušalo se je tudi to idejo realizirati, vendar pa so se pokazale take težkoče, da je združitev zaenkrat absolutno neizvedljiva. Tok časa pa vse lahko pripravi in obširnejši, pogostejši in v večji nakladi tiskan »Gostilničarski list« bi bilo samo pozdravljati.

Pri tem nimam dovolj ostrih besed za one člane (hvala Bogu, da jih lahko seštejem na prste), ki list, v misljenju, da ga bodo morali plačati — vračajo. List se je strokovno zelo dvignil in se stalno izpopolnjuje, tako da bi ga moral vsak gostilničar, kavarnar ali hotelir imeti vedno v svojem obratu sebi in gostom na razpolago. Zavednejši člani iz cele oblasti zahtevajo pogostejšo izdajo lista, t. j. vsaj dvakrat mesečno. Tej želji bomo skušali letos ustreči, posebno ker je s projektirano namestitvijo potovalnega uradnika pri zvezi, dana možnost veliko več vlevažnega gradiva za tiskanje.

Financijsko stanje lista je razvidno iz blagajniškega poročila.

XI.

Združni občni zbori,

katerih se je udeležila zveza po svojem načelniku in tajniku so privedli do ugotovitve, da širše članstvo zelo malo pozna zvezno odnosno organizacijsko delovanje. Potrebno je gostejšega in tesnejšega medsebojnega občevarja potom poučnih sestankov, sej in predavanj. Vsak sleherni član naj bi bil točno poučen o uradovanju in upravljanju zadruga in prav tako tudi zveze. Zato je vsekakor umestna ideja zveznega načelstva, ki je za bodoče projektiralo takozvano potovalno tajništvo, zaenkrat omejeno na osebo g. Komaca, ki bi prihajal od zadruga do zadruga, zbiral pritožbe in informacije o vseh krivicah, ki se gode rednemu gostilničarstvu, kavarnarstvu ali hotelirstvu, nadalje prirejal poučne sestanke v večjih krajih in točno informiral člane o delovanju in uspehih zveze.

V ostalem je ta predlog načelno sprejet že na širši odborovi seji zveze z dne 28. decembra 1928 in ga je treba na občnem zboru le še formalno izglasovati. Predlog je seveda naletel ponekod tudi na hud odpor, vendar pa zveza upravičeno pričakuje, da bodo tudi oni, ki so se ustrašili »ogromnih« prispevkov uvideli svojo zmoto in na občnem zboru z glasovanjem »za« dokumentirali svojo stanovsko zavednost. Pri tem je povdariti, da je

4. bojkotirati vse one vinske trgovce, ki vodijo lastne točilnice na drobno;

5. vložiti predstavko glede občinskih doklad, ki naj bi ne presegle 150% na državno trošarino;

6. vložiti predstavko proti enodinarski občinski nakladi na pivo;

7. vložiti predstavko proti svoječasno podeljeni točilni pravici vinarski zadrugi v Ljutomeru, ker ista kupuje vino tudi od nečlanov in toči žganje;

8. Ugovarjati proti vsako drugoletnemu cementiranju založnih sodov. Pri tej točki se je omenjala nerednost ali preobložnost pri tamkajšnjem me-roizkusnem uradu, ki je nekega člana — gostilničarja — na večkratno prošnjo za cementiranje sodov, prvič zavrnil za tri mesece, drugič za štiri tedne, tretjič za tri tedne in končno, ko je gostilničar sode pripeljal, jih urad z izgovorom, da je prezaposlen, ni cementiral. Prav tako naj bi se ne uporabljala pri cementiranju sodov smrdljiva voda, kar je za sode kvarno in škodljivo.

9. intervenirati radi svoječasno obljubljene polovične vožnje.

Ad 4. *Poziv gostilničarjem se glasi:*

Gostilničarji, udeleženci združnega občnega zbora v Ljutomeru, ki se je vršil dne 23. decembra 1928, so sklenili, da se v »Gostilničarskem listu« pozove vse gostilničarje, naj ne kupujejo vina od onih vinskih trgovcev, ki vodijo svoje lastne vinotoče ali točilnice na stoječe goste, ker je ta vrsta točilnega obratovanja najhujši konkurent rednemu gostilničarstvu in jo je treba z vsemi sredstvi zatirati.

Nadalje so se sprejele sledeče resolucije:

I.

Gostilničarji, polnoštevilno zbrani na združnem občnem zboru v Ljutomeru dne 23. decembra 1928 odločno protestirajo proti ukinitvi finančne direkcije v Mariboru in prosijo, da se ustanovi za mariborsko oblast v Mariboru namestu sedanjega okrajnega finančnega ravnateljstva posebno finančno direkcijo.

II.

Na istem občnem zboru v Ljutomeru se je sklenil najodločnejši protest proti podeljevanju gostilničarskih obrti raznim konzumom in društvom, zlasti takim, ki že po svojih lastnih pravilih ne morejo vršiti koncesionarnih oziroma špekulativnih obrti.

III.

Enaka resolucija je bila sprejeta v zadevi podeljevanja točilnih pravic vinotočem po vejo, ali bolje točilcem vina lastnega pridelka za točenje vina, ki se ni pridelalo na mestu točenja.

IV.

Istčasno se je enoglasno zahtevalo najstrožje izvršitev odredbe notranjega ministra z dne 1. novembra 1928, št. J. br. 2371 v zadevi ukinitve trgovskih točilnic po čl. 82. gostilniškega pravilnika.

Točenje vina lastnega pridelka.

Še večjo škodo kakor trgovski točilci povzročajo rednim gostilničarjem točilci lastnega vinskega pridelka. To pa le zaradi tega, ker se točenje lastnega pridelka dovoljuje brez upoštevanja tozadevno veljavnih predpisov z edinim smotrom, da se producentu omogoči čimboljše vnovčenje produktov. Ta smoter je sam za sebe vse hvale vreden, ne more se pa priznavati kot pravilen in pravičen takrat, kadar se s takim postopkom protizakonito oškodujejo bitni interesi celega gostilničarskega stanu. Točenje pijač je posebna stroka, ki je pomembna za pospeševanje tujskega prometa in ki od svojega poslovanja plačuje ogromne davke, kateri končno pridejo v korist le splošnemu gospodarstvu, predvsem davkoplačevalcem, tedaj tudi vinogradarjem. Točenje vina lastnega pridelka po poljedelcih oziroma vinogradarjih pa niti nima kakega pomena za tujski promet, niti se za tako poslovanje ne plačujejo posebne takse ali davščine, ki bi bile v znatno korist javnosti — koristi se le posamezniku — pač pa to točenje zadržuje razvoj dobrega domačega gostilničarstva in naravno podražuje cene domačemu pridelku do take višine, da si morajo gostilničarji večkrat zaradi neznosnih cen bližnjega

pridelka preskrbeti svoje zaloge iz oddaljenih dalmatinskih in banatskih pokrajin. Saj je jasno, da producent, ki lahko že vnaprej računa z lastnim vinotočem, če ni ravno v hudih denarnih stiskah, ne bo prodajal svoje zaloge kupcem dosti pod tisto ceno, ki jo lahko doseže v svoji lastni nadrobni prodaji.

Ker ravno sedaj zopet mrgoli takih vinskih točilnic ne le po Halozah in ljutomerskih goricah, ampak tudi ob periferijah mestnih občin in celo v krajih, kjer daleč naokrog sploh ne najde vinograda, je važno, da vsak gostilničar pozna predpise, po katerih je treba postopati pri dovoljevanju točenja vina lastnega pridelka, da se na vse tozadevne nezakonitosti lahko pravočasno opozorijo oblastva radi potrebne od pomoči.

Točenje vina lastnega pridelka je treba razločevati od točenja pod vejo. Ta dva pojma se večkrat tudi s strani oblastev zamenjavata. Točenje pod vejo (Buschenschank) je prodaja alkoholnih pijač po upravičenem gostilničarju izven stalnega obratovališča povodom narodnih ali verskih proslav, razstav, vojaških vaj itd. in je urejeno s § 20 a) o. r. oziroma s čl. 60—72 gostilniškega pravilnika in čl. 10 točarskega pravilnika. V točilnicah pod vejo se lahko točijo vse vrste alkoholnih pijač, tako lastnega kakor tujega pridelka.

Točenje lastnega vinskega pridelka (Eigenbauweinschank) je poseben privileg, uveden v Jožefinski dobi z dekretom dvorne pisarne od 17. avgusta 1784 in izpolnjen z dekretom od 19. februarja 1829 in z gubernijskima naredbama od 11. decembra 1833 in 9. marca 1836 z namenom, da se omogoči malim vinogradnikom v dobi nizkih vinskih cen ugodnejše vnovčenje lastnega pridelka. Ta privileg, ki je imel pomen, samo po sebi umevno, le za vinorodne kraje, se je v različnih pokrajinah izvajal različno in to po določilih dotičnih deželnih oblastev. Tako je n. pr. v Dalmaciji bila dovoljena nadrobna prodaja vina lastnega pridelka iz lastnega vinograda le v lastni zgradbi za potrošnjo izven lokala ter ni smelo v lokalu samem biti niti miz niti stolov.

Za omejlje bivše Štajerske je bil v tem pogledu nazadnje izdan razpis štajerskega namestništva od 5. aprila 1909 št. 2308/2-II/1908 na vsa politična oblastva. V tem razpisu, v zvezi s prej citiranimi gubernijskimi naredbami se nahajajo med drugim sledeče odredbe:

1. Točenje lastnega vinskega pridelka se mora prijaviti političnemu oblastvu I. stopnje, katero izda prijavitelju, ako so podani vsi predpogoji, potrebno potrdilo.

2. Potrdilo se sme izdati v enem letu enemu in istemu producentu samo za dobo treh mesecev.

3. Prijavitelj mora že v prijavi določno navesti količino lastnega vinskega pridelka, ki jo hoče iztočiti, in mora oblastvo ugotoviti, ali je prijavitelj res v stanu toliko vina pridelati v lastnem vinogradu, kakor ga je prijavil. Ta ugotovitev se mora izvršiti tudi za najmanjše količine vina, če se prijavi pridelek na pr. iz brajdi.

4. Točenje se sme dovoliti samo za prijaviteljevo lastno ali njemu razpoložljivo stanovanje na kraju, kjer se je pridelala prijavljena količina vina. Dopušča pa se točenje v lastnem stanovanju tudi v takih slučajih, če to stanovanje sicer ni na mestu, kjer se je vino pridelalo, pač pa vsaj v isti občini.

5. Potrdilo pravice točenja lastnega vinskega pridelka ne obsega pravice za prodajo jstvin.

6. Pri obravnavanju prijav mora oblastvo upoštevati vse bistvene okolščine tako glede prijaviteljeve osebe in prijaviteljevega lokala kakor tudi glede možnosti policijske kontrole, in v slučaju tozadevnih pomislekov prijavo zavrniti ali pa vezati na posebno stroge pogoje (na pr. glede zapiralnih ur).

Iz teh predpisov naglašamo samo sledeče določbe:

a) Dovoljevati se sme samo točenje lastnega *vinskega* pridelka, torej ne tudi žganja ali sadjevca, čeprav izvira iz lastne produkcije.

b) Točenje se sme dovoliti samo iz lastnega, toraj ne tudi iz najetega vinograda.

c) Točiti se sme le v lastnem stano-

vanju, ki se nahaja na kraju, kjer se je vino pridelalo, ali pa vsaj v isti občini.

d) Če se je ozirati na prijaviteljevo osebno kvalifikacijo, je to pač razumeti le tako, da ne obstojajo glede točilca kakšne zadržki, ki bi ga ovirali za nastop izvrševanja samostojnega obrta, da je točilec posebno tudi v moralnem oziru neoporečen. Glede lokala je pa zlasti polagati važnost na možnost policijske kontrole, tedaj lego, in bo načelno odklanjati točenje v težko dostopnih, zakotnih ali razvpitih krajih.

Tež predpisov taksni zakon iz leta 1923, ni spremenil in dosledno tudi ne gostilniški pravilnik. Člen 16 in 45 gostilniškega pravilnika oproščata sicer točilce lastnega vinskega pridelka od dokaza krajevne in osebne pravice, obsegata pa določbe, ki se bistveno ujemajo s spredaj navedenimi, v naši oblasti že od nekdanj veljavnimi predpisi. Značilno v tem pogledu je tolmačenje ministrstva notranjih del od 20. avg. 1927 J. br. 223, katero je, ker se tiče interpretacije gostilniškega pravilnika, pač avtoritativnega značaja. Ta ravnokar citirani razpis pravi glede točenja lastnega vinskega pridelka doslovno: »To je posebna izjema, katera je sprejeta v pravilnik izključno za gotov posel državljanov. Kot izjema se mora najstrožje tolmačiti in se ne sme z ekstenzivnim tolmačenjem razširiti. S sprejemom te izjeme v pravilnik se je zasledoval edino ta namen: *očuvati ta privileg* za državljane onih krajev, v onem smislu in v onih mejah, kakor so ga posedovali poprej. Nič več.« — S tem je čisto jasno povedano, da glede točenja lastnega vinskega pridelka ne smejo oblastva uvajati nikakega večjega liberalizma, nego ga dopuščajo prej omenjeni, že stari predpisi, ker je vsako ekstenzivno tolmačenje te določbe nedopustno.

S tem smo očrtali bistvene določbe predpisov, ki se tičejo točenja lastnega vinskega pridelka. Vabimo člane, da nam o vsaki točilnici lastnega vinskega pridelka takoj, ko zvedo za prijavo, nemudoma pošljejo naznanilo z vsemi podrobnimi podatki, da lahko zveza zavzame svoje stališče. To velja posebno za one kraje, v katerih se vino ne prideluje. Vprašanje za sebe je tudi, ali naj omenjeni privileg velja za Prekmurje. Po našem mnenju bi mogel v deželah, ki so spadale k bivši Ogrski, veljati le tedaj, če je ta ugodnost bila že svoječasno uvedena tudi v dotičnih krajih, o čemur je pa dvomiti, ker se cit. privileg, ki se je nanašal le na nekatere dežele v Avstriji, ni mogel po prevaru raztegniti na druge pokrajine.

Po našem mnenju bi tudi bilo umestno, ako zveza gostilničarskih združenj posreduje, da se dovoljevanje točilnic lastnega pridelka odzve kmetijskemu referatu, ki presoja vsako prijavo preveč iz stališča producenta.

Ali so gospodarska zborovanja dovoljena?

§ 5 spremenjenega zakona o zaščiti države od 6. t. m. prepoveduje pod pretnjo 3-mesečnega zavora in denarno globo dn Din 5000— »prirejanje shodov pod vedrim nebom ali v zaprtih prostorih kakor tudi vse sestanke brez predhodnega dovoljenja pristojnih policijskih oblastev«. Po tej določbi mora vsak prireditelj shoda ali sestanka tri dni poprej zaprositi za formalno zborovalno dovoljenje in ne zadostuje samo priprosta prijava shoda. Z ozirom na to splošno besedilo zakona so policijska oblastva brez izjeme zabranjevala vsak sestanek in tudi priproste odbore seje obrtnih združenj. Naša zveza gostilničarskih združenj se je v tej zadevi dne 12. t. m. brzojavno obrnila ua ministrstvo notranjih zadev za pojasnilo, ker je baš za ta mesec sklicanih več združnih obrtnih shodov in je imenovano ministrstvo na to z depešo od 15. t. m. pojasnilo, »da niso prepovedane odbore seje in občni zbori nepolitičnih druženj kakor tudi ne konference in sestanki strogo poslovnega odnosno gospodarskega značaja«. V smislu tega pojasnila morajo torej obrtne zadruge kakor doslej svoje združne zbornice s priprosto prijavo naznačiti obrtnemu oblastvu, odborovih sej pa sploh ni treba prijavljati.

Ukinitve trgovskih točilnic na stoječe goste.

Objavili smo že, da so točilnice na stoječe goste, ki se izvršujejo v trgovinah z mešanim blagom, branjarjih in sličnih obratovalnicah, s 1. januarjem 1929 ukinjene. Vkljub vsej jasnosti tozadevnih odredb ministrstva notranjih del se širijo v svet po časopisu alarmantne vesti, da so trgovci zopet dosegli ali da jim je obljubljeno, da bodo točenje po trgovinah še vnaprej vršili enako, kakor se je to godilo proti vsem zakonitim predpisom doslej.

Da bo v tem pogledu vladala čim večja jasnost, sporočamo vsem zainteresentom, da smo poskrbeli za vse potrebno, da se ne začne zopet ponavljati tista krivica, ki smo jo trpeli zaradi trgovskih točilnic skozi celih 5 let.

Na opetovane pismene predstavke in osebne intervencije je ministrstvo notranjih del izdalo razpis od 1. novembra J. br. 2371, ki ga je veliki župan mariborske oblasti dostavil s svojim razpisom od 13. istega meseca O. br. 2769/1 vsem sreskim poglavarjem. Ta ministrski razpis se doslovno glasi:

»Prema izmenama i dopunama pravilnika o gostionicama, kafanama i ostalim radnjama sa alkoholnim pićem od 28. 11. 1927 U. br. 48300 ne sme se točiti i prodavati alkoholno piće na sitno u bakalskim (specerajskim) i njima sličnim radnjama, u kojima se je to po dosadašnjoj praksi u nekim krajevima obavljalo.

S obzirom na to objavite odmah: da se u takvim radnjama ima obustaviti svako točenje alkoholnih pića na sitno, a Vašim podrejenim vlastima naredite: da *posle 1. januara 1929. god.* najstrožje primenjuju odgovarajuće zakonske odredbe *prema svakom, koji bi protivno pomenuti zabrani ločio u ovim radnjama alkoholno piće na sitno.*

Pored pića označenog u čl. 45. tačka v pravilnika imaoćima ovih radnja dopuštajte — pošto se u tom smislu priprema izmena pravilnika — prodaju i običnih pića samo u zatvorenim flašama i to pod ovim uslovima:

a) Punjenje ovih flaša može se vršiti samo van ovih radnji.

v) Piće iz ovih flaša ne sme se trošiti (iztakati) u radnji niti u prostorijama bilo otvorenim bilo zatvorenim, koje pripadaju i računaju se uz radnju.

b) Zatvaranje ovih flaša mora se vršiti pod uslovima tačk 1. 2. 3 tačke v) čl. 45 pravilnika.

Ta razpis očividno še ni bil dovolj jasan in se ga je skušalo z najrazličnejšimi interpretacijami prebresti na tak način, da bi se v obratovanju trgovskih točilnic dejansko nič ne spremenilo. Ker smo to opazili, je zveza ministrstvo notranjih del s svojo predstavko od 5. decembra 1928 opozorila na obstoječe naklepe in prosila za dodatno pojasnilo in ukrep, da se točilnice na vsak način s koncem decembra ukinejo. Nato je g. minister notranjih del izdal na velika županstva razpis J. br. 3021 od 31. decembra 1928, ki se doslovno glasi:

»Dostavljeno mi je, da radnje iz čl. 82 pravilnika o gostionicama, kafanama i ostalim radnjama sa alkoholnim pićem obavljaju točenje pića protivno

Vrelec „Tempel“

uporabljajte kot namizno vodo, pri mešajte jo vinu, ker razkrajja zdravju škodljivo vinsko kislino. Uporabljajte jo nadalje s sadnimi sokli, ker vam daje z njimi pomešana najboljša brezalkoholna pijača.

Vrelec „Styria“

Vam z največjim uspehom zdravi želodčne čire, kakor tudi katar želodca in čreva,

Vrelec „Donat“

je po svoji koncentraciji najmočnejša dosedaj znana zdravilna voda. Z najboljšim uspehom jo predpisujejo zdravniki pri žolčnih kamnih, pri zaprtju, pri sladkorni bolezni, kakor tudi pri gihtu in hemeroidih.

Zahtevajte

rogaško slatino

po vseh gostilnah in trgovinah v originalnih steklenicah.

Gostilničarji, kupujte le pri trgovcih, ki inserirajo v »Gostilničarskem listu«!

i suviše jasnom propisu čl. 82 pravilnika.

Da bih pribavio dužno poštovanje izdatim uredbenim propisima, a naročito, da bih u potpunosti i u ovom pitanju priveo u delo ustavno načelo iz čl. 4 o enakosti svih građana pred zakonom, naredjujem velikom županom: Odmah upozorite sve obavljace radnja iz čl. 82 pomenutog pravilnika na ograničenje obavljanja ovih radnji, predvidjeno čl. 83 istog pravilnika s tim, da prema svakom, koji se bude ogrešio o pomenuto naredjenje, imate najenergičnije u potpunosti primeniti sve predvidjene zakonske sankcije.

Iz tega slednjega raspisa je jasno razvidno, da hoće ministarstvo notranjih del brezpogojno izvesti svojo odredbo od 1. nov. 1928 ne le v Sloveniji, ampak brez izjeme za celo državo. Značilna je tudi opozoritev na čl. 83 pravilnika zaradi tega, ker točilnice, ki smejo poslovati tudi še po 1. januarju, po tem členu ne smejo imeti svojih obratovalnic odprtih do tiste policijske ure, ki velja za redne gostilne, marveč se morajo ravnati po splošnih predpisih o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovalnic.

Objavljamo te odredbe doslovno, da si nikdo ne bo delal nepotrebnih iluzij, posebno pa tudi zaradi tega, da vedo naše včlanjene zadruge, kaj jim je ukreniti, ako se veljavni predpisi kršijo, in na katero odredbo se imajo pri tem sklicevati.

N. . . . k.

Gospodarski svet.

Čl. 44 bivše naše ustave od 28. junija 1921 se je glasil: «Za izdelavo socialnega in pridobitnega zakonodajstva se ustanavlja pridobitni svet. Natančnejše odredbe o njegovi sestavi in pristojnosti se odredijo z zakonom».

Ustava je sicer s kraljevim manifestom od 6. januarja 1929 razveljavljena in je s tem tudi citirana določba stopila iz veljave. Gotovo pa je, da iz nove ustave, katera bo sledila sedanjemu izrednemu stanju, če naj ima trajnejšo vrednost od prve, ne bodo smele izostati določbe izrazito gospodarskega značaja, in med take določbe spada v prvi vrsti ona glede gospodarskega sveta. Pričakovati je celo, da bo gospodarski svet stopil v življenje že pred novo ustavo s kraljevim ukazom. To bi bilo tem bolj pozdravljati, ker bi sedaj, ko je naš politični parlament sijajno dokazal svojo popolno nesposobnost za koristno pozitivno delo, imel gospodarski svet najlepšo priliko, da se uvede kot velekoristna institucija in pokaže narodu pravo pot, po kateri pride do urejenih notranjih razmer in boljših zunanjih odnošajev — brez strankarstva, katero samo razdira, za obči blagor pa ničesar dobrega ne more ustvariti.

Na mestu je torej, da o tej instituciji ponovno spregovorimo nekaj besed, da bodo naši tovariši poučeni o njenem gospodarskem pomenu.

Dne 22. junija 1926 so v Zagrebu zastopniki pridobitnih korporacij in poljedelskih organizacij iz cele države sporazumno izdelali načrt gospodarskega sveta in ta načrt predložili vladi. Po tem načrtu naj bi gospodarski svet bil sestavljen iz 125 s kraljevim ukazom imenovanih članov, od katerih bi odpadlo:

- 32 zastopnikov na poljedelstvo,
- 16 zastopnikov na trgovino,
- 16 zastopnikov na obrt,
- 16 zastopnikov na industrijo,
- 16 zastopnikov na priznane praktike v ekonomskih, finančnih in socialno političnih zadevah,
- 12 zastopnikov za denarne zavode,
- 7 zastopnikov na delavstvo,
- 5 zastopnikov na pomorstvo,
- 5 zastopnikov na inženjerstvo.

Te člane izberejo prizadete gospodarske organizacije na 3 leta. Po svojem položaju so člani gospodarskega sveta:

1. iz ministristva trgovine in industrije, ministristva za poljedelstvo in ministristva za agrarno reformo: načelniki,
2. iz ministristva financ: generalni direktor,
3. iz prometnega ministristva: pomočnik ministra, generalni direktor državnih železnic, direktor rečne plovbe in načelnik oddelka za mornarstvo,
4. iz ministristva za šume in rudnike: generalni direktor,

5. iz ministristva socialne politike: direktor državne statistike in načelnik oddelka za zaščito in zavarovanje delavcev,

6. iz ministristva za gradbe: pomočnik ministra.

Člani gospodarskega sveta niso za svoje izjave odgovorni nikomur, razun svoji vesti. Njihovo članstvo je častna dolžnost; za kritje izdatkov dobivajo povračilo potnih stroškov in dnevnice.

Organi gospodarskega sveta so: skupščina, glavni odbor in strokovni odseki.

Skupščina se sklicuje vsako leto dvakrat in sicer spomladi (1. marca) in v jeseni (1. oktobra). Skupščini so pridržani sledeči posli: verifikacija mandatov, izvolitev predsedstva in tajništva ter stalnih strokovnih odsekov, odobravanje letnih proračunov, poslovnik in pravilnikov gospodarskega sveta.

Glavni odbor je sestavljen iz 14 članov, ki jih izvoli skupščina iz svoje sredine in sicer 8 članov iz poedinih strok, 6 članov pa iz vrste virilistov ter iz 10 članov, ki jih izvolijo strokovni odseki. Glavni odbor vrši v času, ko ne zaseda skupščina, polnoveljavno vse zadeve gospodarskega sveta, razun ravnokar naštetih poslov, ki so pridržani skupščini.

Strokovni odseki so ali začasni za reševanje specialnih vprašanj ali stalni. Stalnih odsekov je 10 in sicer: za splošno pridobitno politiko, trgovino, obrt, industrijo, novčarstvo, prometno, finančno in socialno politiko in za javna dela.

Sklepa se z absolutno večino izvoljenih članov.

Naloga gospodarskega sveta bi bila, da iz lastne inicijative ali na zahtevo vlade oziroma posameznih ministristev izdeluje zakonske predloge, ki se nanašajo na ekonomsko, finančno ali socialno politiko, in podaje svoje mnenje o vseh takih predlogih, uredbah in pravilnikih, in da sodeluje v komisijah za sklepanje meddržavnih gospodarskih in socialnopolitičnih pogodb in pri izvrševanju mirovnih pogodb.

Načela, ki so izražena v zagrebškem načrtu, so ugodna podlaga za zakon o gospodarskem svetu. Dosledno so vse dosedanje vlade pri svojem nastopu naglašale potrebo ustanovitve gospodarskega sveta, ravno tako dosledno pa tudi nobena še ni prišla preko svoje obljube. Ali bo prva nestranskarstva vlada, na katero stavi narod mnogo lepih nad, izpolnila to vročo željo gospodarskih krogov, ki že od leta 1919. naprej stalno naglašajo svojo odločno zahtevo po pridobitnem svetu.

Dopisi.

Prevalje.

Delavsko konsumno društvo za Slovenijo si je na podlagi znane napačne razlage člena 82 pravilnika o gostilnah pridobilo pravico točenja alkoholnih pijač stoječim gostom za svoje konsume v Prevaljah, Lešah, Mežici, Črni in Guštanju. Čim so se te pravice zopet odvzele, se je društvo poslužilo druge napačne interpretacije čl. 16/d in 41 in pridobilo pravico društvene restavracije za člane. Da konsumi, ki imajo svoje trgovine urejene prav tako kakor vsaka druga trgovina z mešanim blagom, kamor ima dostop vsakdo, niso zaključeni društveni lokali, ni treba še posebej povdarjati. Vsaka kontrola takih obratov glede prekoračenja pravic je nemogoča. Zveza naj dela na to, da se pravice, ki so bile izdane vsled napačne interpretacije prej omenjenih določil členov 16/d in 41 pravilnika o gostilnah, zopet odvzamejo, kakor so se odvzele pravice trgovinam z mešanim blagom, špecerijam in branjarijam.

V Guštanju nam dela neprilike v cenah piva tamošnja tovarniška kantina, katera nima nikakih režij in nam vsled tega z lahkoto konkurira. Seveda so bili drugi guštanski gostilničarji tudi primorani znižati cene piva, tako da točijo danes pivo nekateri celo po 3.50 Din za vrček, kakor toči tovarniška kantina. Dosledno temu so primorani tudi gostilničarji iz ostalih krajev guštanskega okoliša znižati cene na isto višino. Seveda ne zaslužimo vsled tega pri pivu ničesar in moramo za režijske stroške in davke še določiti iz zaslužka od iztočenega vina, ki pa je tako minimalen, da ni niti misliti na to, da bi se moglo to stanje

dolgo vzdržati, ne da bi bila naša eksistenca ogrožena. Zato se bo moralo od strani zveze nekaj ukreniti, da se takolejalna konkurenca prepreči, ali pa bomo v prihodnji poletni sezoni primorani točenje piva popolnoma ustaviti. Radi tega prosimo zvezo, da vzame zadevo resno v pretres in skuša doseči tudi za okoliš Guštanj primerne enotne pивske cene.

Slovenjgradec.

V Slovenjgradcu smo imeli do 1. januarja 1929 13 točilnic na stoječe goste po raznih trgovinah z mešanim blagom. S prvim januarjem t. l. se je 11 teh točilnic uknilo, dve sta pa ostali, češ da so to delikatesne trgovine v pravem smislu čl. 82 pravilnika o gostilnah. Ničesar bi ne imeli proti temu, če bi bile te trgovine opremljene z delikatesami, kakor se vidijo n. pr. v Mariboru; ali tukaj ni tako. Ena izmed njih ima gostom na razpolago samo nekoliko klobas in kruha. Glavni obrat je točenje vina. Napis »delikatesa« na napisni tabli je le formalnega značaja. Ravno tako ne odgovarja lokal vsem predpisom čl. 82 in 106/a pravilnika o gostilnah. V neposredni zvezi s takozvano delikatesno trgovino je tudi trgovina z usnjem, kar nasprotuje gradbenim predpisom. Ker streže eno in isto osebje oziroma lastnik in njegovi družinski člani, je to v nasprotju s sanitetnimi predpisi. Druga taka »delikatesa«, ki istotako ne odgovarja niti enemu obstoječih predpisov, se nahaja v neki zelo ozki in jako neprometni ulici. Seveda manjkajo pri obeh »delikatesah« najpotrebnejši stranski prostori. Zvezo prosimo, da posveti tem lokalom svojo pozornost, ker vlada zaradi istih med gostilničarji mnogo razburjenja.

Šoštanj.

V Šoštanju so imele 4 trgovine z mešanim blagom pravice točenja alkoholnih pijač stoječim gostom. Vsled nam vsem prav dobro znanim prizadevanjem zveze, so se tem trgovcem s 1. januarjem t. l. pravice točenja odvzele. Zato smo naši zvezi za ta uspeh prav hvaležni. Žal, da dela naše zveze ne znajo vsi člani ceniti in se obotavljajo, kadar gre za plačilo nekolicin dinarjev članarine. — Imamo sicer tudi dve društveni gostilni s pravico točenja pijač samo društvenim članom v zaključenihih društvenih lokalih. V ostalem imamo pri nas v naših gostilnah mnogo svežega in mrzlega zraka brez gostov, kateri so se vsled današnje denarne krize iz naših gostiln izselili kakor lastovke v jeseni, ki se selijo na topli jug. Da se bodo lastovke k nam povrnilo, imamo upanje, da bi se pa povrnilo v naše gostilne tudi naši gosti, niti ne pričakujemo, dokler se ne bo odpravila današnja gospodarska kriza.

Mozirje.

Tudi pri nas so se dvema trgovcema odvzele pravice točenja alkoholnih pijač stoječim gostom, ostale pa so njihove pravice prodaje vina in piva v na trgovski način zamašenih steklenicah za zauživanje izven trgovine. Te predpise pa kolikor mogoče zlorabljata, ker se opaža, da se vzlic odvzetim pravicam, pije še nadalje v trgovini in prenaša iz trgovin vino v odprtih steklenicah, natočeno naravnost iz soda. Umestno bi bilo, če bi se v tem oziru poostrihala kontrola od strani državnih organov. Nasprotno pa se je nekemu drugemu trgovcu pustila leta 1891 pridobljena pravica točenja žganja in sadjevca stoječim gostom za zauživanje

v trgovini, ne da bi bil ta trgovec spravil svoj lokal v sklad s predpisi čl. 82 in 106/a pravilnika o gostilnah. Na dejamo se, da bo zveza ukrenila vse potrebno, da se bo naložilo dotičnemu, da uredi svoj lokal po prej omenjenih predpisih, ali pa, da se mu bo točenje ustavilo, ker mora biti vendar enaka pravica za vse. — Letos bo praznovan naš zadrudni podnačelnik gosp. Franc Strnad 74. rojstni dan. 52-letni gostilničarski jubilej in 12-letnico zadrudnega podnačelnitva. Že poprej je bil g. Strnad 18 let zadrudni odbornik in 40 let ognjegasec. Za časa užitninskega davka je bil 16 let »dacar«. Vzlic visoki starosti je gospod Strnad še čil in zdrav ter prav pridno vodi svojo gostilno v posebno zadovoljstvo svojih gostov. Ne bomo se mnogo zmotili, če rečemo, da je ta stara gostilničarska korenina najstarejši gostilničar cele mariborske oblasti, kar si štejemo vsi zadrugarji v čast. Vedno veselemu staremu tovarišu želimo, da bi nam podnačeloval še mnogo let.

Braslovče.

Kako je s pravico »Prosvetnega društva v Braslovčah« glede točenja alkoholnih pijač v zaključenihih društvenih lokalih za društvene člane, smo že poročali. Danes naj dodamo še to, da so ti gospodje pri točenju pijač nedruštvenim članom jako previdni. Vsejedno pa imamo dokaze, da se v lokalih Prosvetnega društva točijo pijače tudi nečlanom, kedar ni nevarnosti ovadbe. Trdno smo prepričani, da bo naši zvezi uspelo tudi v tem pogledu dokazati merodajnim činiteljem, da niso konsumna in prosvetna društva zaključeni društveni lokali v smislu čl. 16 d in 41 pravilnika o gostilnah, kakor je uspelo dokazati, da se je napačno interpretiralo določilo čl. 82 istega pravilnika, ko so se na široko podeljevale pravice točenja alkoholnih pijač trgovinam z mešanim blagom, špecerijam in branjarijam.

Žalec.

Tudi pri nas smo imeli 13 trgovin z mešanim blagom, špecerije in branjarije s pravico točenja alkoholnih pijač stoječim gostom za zavživanje v lokalih. Od teh se je 11 trgovcem ta pravica odvzela, dva pa smeta točiti dalje. Ne vemo, kje tiči vzrok te dvojne mere. Vsekakor prosimo zvezo, naj zadevo dobro prouči in nam pojasni, zakaj se je napravila tu izjema vzlic temu, da nista omenjena trgovca spravila svojih lokalov v sklad s predpisi čl. 82 in 106/a pravilnika o gostilnah. Širijo se govornice, da se bodo ravnokar odvzete pravice zopet vrnilo. Tega vendar ne moremo verjeti, ker slonijo zadevni oblastveni odloki na trdni zakoniti podlagi.

Vojnik.

V našem okolišču smo imeli polno trgovin z mešanim blagom s pravico točenja pijač na stoječe goste. Ker so se tem s 1. januarjem t. l. te pravice odvzele, bodo skušali izkoriščati pravice prodaje alkoholnih pijač v na trgovski način zamašenih steklenicah za zavživanje izven trgovin. Umestno bi bilo, da bi naša zveza podvzela potrebne korake, da bi državni varnostni organi nadzorstvo v tem pogledu poostrihali ter da bi se prestopki najstrožje kaznovali, sicer bomo kmalu ravno tam, kjer smo bili do sedaj, točilci pa bodo še na boljšem, ker jim ne bo treba plačati točilne takse in drugih državnih in avtonomnih davkov, kakor jih plačujejo gostilničarji za prosto točenje v odprtih posodah. Kljub jas-

MAGGI zabela

je dobra prijateljica kuharice.
Priskoči ji v pomoč v potrebi
in zadregi.

Najfinejšega okusa!

Najizdatnejša!

Najcenejša pri uporabi!

Gostilničarji, priporočajte ob vsaki priliki tvrdke, ki inserirajo v »Gostilničarskem listu«!

nemu določili čl. 82 in 106 a pravilnika o gostilnah, ki določata, kako morajo biti urejeni lokali delikatesnih trgovin, obratujeta pri nas nemoteno dalje dve taki točilnici, ki sta poleg tega v istem lokalu, kjer se nahaja trgovina z mešnim blagom. Zveza naj ukrene potrebno, da se tudi ta nedostatek odpravi. Enaka takozvana delikatesa je tudi na Dobrni, ki je istotako v neposredni zvezi s trgovino z mešnim blagom in bi se bila morala s 1. januarjem t. l. zapreti.

Rog. Slatina.

Pri nas vlada v zimski sezoni na celi črti popolno mrtvilo. Posla nimamo ne mi in ne trgovci. V letošnji hudi zimi so nas zapustili celo vrabci. Le s težavo zberemo potreben denar za ogromne davke in najemnine gostilniških prostorov. Vkljub vsem neprivlačnim in vsakoletnemu devetmesečnemu zastoju pa se nameravamo podeliti še nadaljne nove koncesije in ustanoviti švicarijo! Odkar je naš vrli zadrugi načelnik g. Čoh težko obolel, počiva tudi zadruga delo. Želimo mu čimprejše okrevanje, da bo mogel spet nastopiti za naše interese tako energično in neustrašeno, kakor je to razumel dosedaj. V Rog. Slatini sicer ni bilo trgovskih točilcev, tem več pa jih je imel Rogatec; pa tudi tam so se te točilnice s 1. januarjem 1929 ukiniti le kakor drugod. — V zadnjem »Gostilničarskem listu« objavljene poziva na bojkot naše mineralne vode nismo odobraval, ker bi to znalo škodovati dobremu glasu Rogaške Slatine in s tem posredno tudi neugodno vplivati na dotok tujih zdraviliških gostov. (Gospod dopisnik se moti, če nam očita poziv na bojkot. Op. uredništva.) — Dne 17. t. m. ob pol 10. uri je umrl pri nas gospod Anton Štern, gostilničar in mesar, v 67. letu svoje starosti. Pokojnik se je svoječasno zelo potrudil za ustanovitev gostilničarske zadruge in bil tudi predsednik pripravljalega odbora. Naj v miru počiva. Preostalim naše sožalje!

Kozje.

Radi neugodne poštne - avtomobilske zveze z Rajhenburgom in radi pomanjkanja prometne zveze s Prelaskim je nastala pri nas popolna stagnacija v tujem prometu. Se trgovski potniki se nas izogibajo. Če prideš z jutranjim vlakom ob 9. uri v Mestinje, se smeš peljati v skoro odprtem poštne avtomobilu do Prelaskega, od tam do Kozjega pa peš, za kar je treba v zimskem času 2 uri dobre hoje. Naši občini je poštna uprava že lansko leto ponudila poštni autobus-promet na Podčetrtak, na vloženo prošnjo pa še do danes ni rešitve. Letos se bo otvorila za promet nova cesta Pilštani—Grobelno. S tem bodo naš trg in okolica ter občestne vasi tja do Grobelnega gospodarsko mnogo pridobili. S sedanjimi prometnimi zvezami bodo potrebovali naši delegati za potovanje na zvezni občni zbor v Mursko Soboto cele tri dni časa. Če je sedaj v Kozjem tako minimalen dotok tujcev in potujočega občinstva, kako bo tujski promet še le potem padel, če nam bodeta odvzeti davkarija in sodnija, kakor se namerava. Za nas gostilničarje bo ta udarec uničujoč. Domačini ne posečajo mnogo gostiln, ker je njihov zaslužek prepričan, okoliški kmetje pa prihajajo v Kozje le tedaj, kadar imajo opravka z davkarijo ali sodnijo. Naš težek gospodarski položaj more razumeti le človek, ki naše razmere dobro pozna. Nadejamo se, da bo vsaj naša zveza razumela naš obup in ukrenila vse potrebno, da se nam ohranita omenjena urada. Čast, komur čast! Naši trgovci, katerim se ne godi nič bolje kakor nam, niso nikoli posegli v našo obrt s točenjem pijače na stoječe goste, kakor delajo njih stanovski tovariši drugod. Edino neki pekovski mojster se še poslužuje že leta 1897 pridobljene pravice in toči v svoji pekarni žganje v čašicah. Večkrat smo čitali v »Gostilničarskem listu« vzpodbudo, naj uredimo gostilniške prostore in sobe za tujce današnjim zahtevam primerno, da se na ta način privabijo tujci v naše kraje. Dva ugledna naša tovariša sta res uredila nekoliko sob za tujce in pripravljata dnevno tudi tople obede in mrzla jedila za tujce, ali — tujcev od nikoder ni. Tako nam gre v našem sicer lepem in romantičnem kozjanskem trgu. Še mnogo slabše se godi tovarišem v visokih gorskih vaseh. Kako naj zmaguje-

mo visoka davčna bremena? — Najzivačnejši tujski promet pri nas je v poletnem času, ko prihajajo k nam prekupčevalci sadja, katero morajo naši kmetje prodati radi težavnega prevoza na Mestinje ali Rajhenburg, po smešno nizkih cenah. Da tudi v tej seziji gostilničarji ničesar ne zaslužimo, za to skrbijo številni vinotoči vina »lastnega« pridelka, ki je pa pogosto tudi sosedov pridelok. V teh vinotočih se kuhajo tudi jedila in obratuje se po cele noči do ranega jutra. Če vse to premetravamo, ne razumemo, da naletijo naše obupne pritožbe vsepovsod vedno na gluha ušesa. (Dopisnika opozarjamo na tozadevno razpravo v današnji številki, zadruga pa prosimo, da nam prijavi vse take slučaje. Op. uredništva.)

Sv. Lenart v Slov. gor.

Trgovskih točilcev pri nas nismo imeli. Zato pa imamo v poletnem času več vinotočev vina lastnega pridelka, ki nam ga dovažajo celo iz drugih občin. Zveza naj se zavzame za to, da se bo smele točiti vino lastnega pridelka le v dotični občini, kjer se je vino pridelalo, kakor se je prakticiralo v predvojnih časih. Škoda, ki jo utrpimo radi zastoj tujkega prometa v zimskem času, bi morali izravnati z živahnejšim prometom v poletnem času. Da je nam tudi v tem času onemogočeno zaslužiti toliko, da bi krili v zimski stagnaciji nastali obratni deficit, za to skrbi uspešna konkurenca pravkar imenovanih vinotočev vina lastnega pridelka. Zveza naj podvzame vse potrebne korake, da se bodo izdajala taka dovoljenja le za kraje, kjer se je vino pridelalo.

Autobusni promet vrši pri nas povsem zadovoljivo svojo službo. V Maribor vozi po trikrat na dan autobus lenarčke prometne družbe in sicer ob 7. ob 12. in ob 16. uri, iz Maribora k nam pa odhaja ob 9. ob 14. in ob 17. uri. Poleg tega vozi skozi Sv. Lenart v Slov. gor. tudi autobus iz Gor. Radgone, ki odpelje od Sv. Lenarta proti Mariboru ob 8. in dospje v Maribor ob 9. uri. Iz Maribora proti Sv. Lenartu odhaja ob 16. uri in dospje v Sv. Lenart ob 17. uri, odkoder nadaljuje takoj vožnjo proti Gor. Radgoni, kamor dospje ob 18. uri. Ob nedeljah in praznikih pa vozi samo po enkrat na dan in sicer odpelje ob 7. uri iz Sv. Lenarta in dospje v Maribor ob 8. uri ter se vrača ob 10. uri.

Na progi Sv. Lenart v Slov. gor. — Ptuj je auto-zveza ob 6. proti Ptuj, kamor dospje ob 8. uri, iz Ptuja pa odpelje ob 13. in dospje v Sv. Lenart ob 15. uri. V Ptuj se nahaja avtomobilna postaja pred gostilno gospoda Miha Brenčič, v Sv. Lenartu pa pred gostilno gospoda Stanislava Zamolo. Za progo Sv. Lenart—Maribor se nahaja postaja v Sv. Lenartu pred gostilno g. Franca Retzer in v Mariboru pa pred glavnim kolodvorom.

V poletnem času je radi tako dobre autozveze jako živahen tujski promet, zato pa vlada v zimskih mesecih precejšnje mrtvilo v vseh trgovskih panogah.

V primeru z Mariborom so pri nas stanovanja tako po ceni, da se izplača meščanom bivati stalno v Sv. Lenartu in se voziti dnevno v Maribor z avtomobilnimi abonoma-kartami. K pocenitvi družinskega gospodarstva pri nas bi pomagale tudi znatno nižje cene deželnih pridelkov, ki so v Mariboru neznesno dragi.

Ptuj.

V zadnjem »Gostilničarskem listu« smo čitali, da so se točilnice na stoječe goste s 1. januarjem 1929 popolnoma odpravile. Za mesto Ptuj se to ne more trditi, ker je še vse po starem. Tukaj obratuje še vedno neka temna točilnica, ki je popolnoma brez oken in nima niti pisoarja niti stranišča gostom na razpolago. Vsled tega ne odgovarja ne gradbenim ne sanitarnim predpisom. Zato bi se bila morala že davno zapreti. Skoro ista stvar je z neko delikatesno trgovino. Tudi tu manjka pisoar in stranišče. Zveza naj ukrene potrebno, da se zapreta tudi ravnokar popisani točilnici, ali pa, da oblast prisili lastnike, da spravita svoje lokale v sklad z obstoječimi predpisi. V ostalem je pri nas, kakor povsod drugod velika stagnacija v naši obrti. — Prihodnjič več.

Vsem gostilničarjem v mariborski oblasti!

Nova družabna igra nazvana

„KEGOLA“

se je v celi Jugoslaviji, pri številnih kolegih, ki so jo vpeljali v svoje lokale, naravnost izborna obnesla. Igra je zanimiva in privlačna brez hrupa in prepira in imenitno zabava goste, ki se je ne naveličajo tako izlepa. Igrá se v glavnem za vino oz. pijače in kakor smo se prepričali nosi gostilničarjem lep dohodek tako, da nabavo iste vsakomur priporočamo.

Na našo posebno željo je tvrdka izgotovila popolnoma nove modele s snemajočo leseno podlago, dočim je bila sedanja iz lepenke. **Kompletna igra stane Din 130.—franko Maribor** in se lahko naroča pismeno ali ustmeno v zvezni pisarni, kjer je tudi vzorec iste vsakomur brezobvezno na vpogled.

Gostilničarji - člani zveze uživajo 5% rabata. Prospekti gratis!

IV vinska razstava z vinskim sejmom v Ivanjovcih

se je vršila dne 18. decembra 1928 za ljutomerskoormoški vinski okoliš. Razstavo je otvoril v imenu Velikega župana g. vladni svetnik Vončina. Pozdravili so prireditel v imenu oblastnega odbora Mariborske oblasti g. strokovni referent inž. Zupanič, v imenu Kmetijske družbe g. strokovni adiunkt Kafol. Obisk je bil zelo lep, prireditel v vsakem oziru dobro organizirana, ter je dobro uspela. Zastopani so bili sledeči vinski vrhi: Brebrovnik, Cerovec, Gomila, Brezovščak, Hum, Ilovec, Ivanjščak, Jeruzalem, Kajzar, Kog, Križnišček, Lahonščak, Lasnički vrh, Libonja-Litmerk, Mhalovci, Pavlovski vrh, Radomerščak, Rnčetova graba, Runeč, Slamnjak, Stanovščak, Stara gora, Stretina, Svetinji, Šerof, Temner, Vinski vrh, Visoki Strmec, Vrablovščak, Vodranski vrh, Zasavec, Žerovinci.

Razstavljenih je bilo 195 vzorcev in sicer 170 iz leta 1928, 20 iz leta 1927, 2 iz 1925 1 iz 1924 in 2 iz 1921.

Bilo je 25 vzorcev šipona, 23 laškega rizlinga, 16 belega burgundca, 13 muškatega silvanca, 9 silvanca, 9 rulantca, 5 renskega rizlinga, 3 muškateca, 1 damasc muškata, 1 dščečega traminca, 1 žlahtnina, 108 mešanih vrst in 1 črni kabernet.

Naiboljše oče so bile prisojene vzorcem sledečih razstavljalcev: Kočvar Franjo, Sedišče; Petovar Lovro, Ivanjovci; Križni red, Velika Nedelja; Zabavnik Jože, Maribor; Brodar Štefan, Ormož; Pitter Otakar, Tynšči Čsl.; Ra h Katinka, Mota; Puklavc Anton, Maribor; Dr. Ban Adam, Ormož; Kovačič Ela, Ormož; Diermayer Otmar, Ormož; Stamen Adolf, Ormož; Stranjo Ana, Ljutomer; Kuharič Ludvik, Ormož; Mestna občina, Ormož; Veselč Ivan, Ormož; Senčar Anton, Pušenci; Fischerauer Hans, Jeruzalem; C. Fürst, Ptuj; Ozmeč Jakob, Vinski vrh; Potrč Rudolf, Ormož; Polak Vinko, Ivanjovci; Pihler Alojz, Cerovec; Omulec Pavla, Ormož; Golenko Anton, Sv. Miklavž.

Kupcev je bilo precej iz mariborske in ljubljanske oblasti ter iz sosednje Avstrije. Kupčije so se sklepale deloma že na razstavi, deloma pa pozneje v vinskih kletih.

Davki in takse.

1. *Točilna taksa* se ina plačati za prvo polletje najpozneje do zadnjega januarja. V nasprotnem slučaju sledi eksekucija.

2. *Taksa za biljarde* v znesku 200 dinarjev se mora poravnati do 15. jan.

3. *Taksa za potroške* v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah in penzijonih, v kopališčih, letoviščih in krajih z več kakor 2000 prebivalci se pobira polmesečno, mesečno, ali trimesečno, kakor želi takсни zavezanec.

4. *Uslužbenški davek* morajo gospodarji odpremiti davčnemu uradu najkasneje v 15 dneh po preteku vsakega meseca.

5. *Davek na poslovni promet*. Doslej še ni določen rok za vlaganje prijav za tiste davkoplačevalce, ki plačujejo davek pavšalno ali po knjigi opravljenega prometa. Verjetno pa je, da bo treba prijave vložiti najpozneje do konca februarja.

6. *Glede vseh davkov*. Davke je plačevati v štirih enakih letnih obrokih in sicer dne 1. jan., 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra. Plačati se mora davek najkasneje v 15. dneh začetkom vsakega četrtletja, torej za prvo četrtletje do 15. januarja. Ker za letos še niso odmerjeni davki po novem zakonu, se začasno pobira davek v lanskni višini.

7. *Davčne prijave*. Opozarjamo vse gostilničarje, hotelirje in kavarnarje, da mora biti prijava za odmero pridobnine (obrtnega davka) vložena najkasneje do konca februarja na tiskovinah, ki se dobe pri občinskih uradih ali davkarjih. Kdor ne vloži prijave v določenem roku, plača za kaznen 3% osnovnega davka, če pa ne vloži prijave niti na pismeni poziv, se ta kazen zviša na 10%.

Zagrebski vzorčni velesejm

(za obširno)

nam pošilja v objavo, da bo letos priredil v glavnem 2 razstavi:

1. Od 20. do 28. aprila:

a) VI. razstavo avtomobilov, motornih in športnih vozil in vse, kar je s tem v zvezi ter radia.

b) IX. specijelno poljedelsko razstavo (moderne poljedelske stroje, orodje, potrebščine itd.). S tem v zvezi bodo tudi posamezne panoge gospodarstva kot: mlekarstvo in živinoreja, perutninarstvo, zajčjereja i dr.

Gostilničarji!

Ako hočete Vaše goste za tovoljiti, uporabljajte za brizgance

Radensko mineralno vodo.

K novemu rezkemu in kislemu vinu vzemite

Radenski kraljev ali Radenski zdravilni vrelec,

ki-mu odvzame kislino in ga napravi prijetno pitnega.

Za stara vina pa porablajte

Radenski Gizela-vrelec,

ki ne počrni nobenega vina.

**ČEVLJI
IN
NOGAVICE**

**PAVLA TRAUN
MARIBOR, ALEKSANDROVA 19**

**MODNO BLAGO
IN
PLETENINE**

Tej prireditvi bo priklopljen tudi tujsko-prometni in turistični oddelek, kjer bo razstavljen ves propagandni material, tičoč se zlasti našega Jadrana, naših kopališč in zdravilišč.

Gostilničarstvo in hotelirstvo je pri tej točki gotovo zelo interesirano in bi bilo pozdravljati vsako najmanjše zanimanje s strani posameznikov, bodisi inicijativno ali tudi dejansko. Za vse eventualne informacije se je obrniti na zvezno pisarno, ki bo seveda tudi sama po možnosti sodelovala, kolikor je to v interesu gostilničarstva, katerega predstavnica je.

2. Od 7. do 16. septembra:

- a) mednarodni splošni vzorčni velesejem, t. j. XII. Zagrebački zbor;
- b) k temu priključena medicinsko-higijenska razstava;
- c) 14. in 15. septembra sejem plemenske živine.

Za dovoz blaga so predvidene najrazličnejše ugodnosti s strani železniških, parobrodskih kakor tudi carinskih činiteljev.

Nov živinski sejem v Mariboru.

Veliki župan mariborske oblasti je odredil s svojim odlokom z dne 27. oktobra 1928 O broj 706/5, da se poleg dosedanjih živinskih sejmov v Mariboru, ki se vrše vsak drugi in četrti torek v mesecu, vrši živinski sejem tudi vsak peti torek v mesecih s petimi torki. Vsled tega bo letos v Mariboru pet novih živinskih sejmov in sicer 29. jan., 30. aprila, 30. julija, 29. oktobra in 31. decembra. — Če je ta dan praznik, se vrši sejem en dan prej.

A O . . .

Prvi gost: »Francel, povej mi, ali zna Tvoja žena molčati?«

Drugi gost: »O, seveda zna, lani mi je napravila 5000 Din dolga, pa mi ni nič povedala . . .«

V izločbi neke trgovine je visel listek z napisom: Dekle, ki bi se rada izučila za prodajo se sprejme.

Med malimi oglasi nekega lista smo čitali:

Kuharica, ki zna z dobrimi spričevali kuhati, se sprejme.

Zdravnik vpraša ženo od gostilničarja, ki ga rad cuka: »Ali Vaš mož toži radi žeje?«

Ona: »O, radi žeje je navadno vedno dobre volje . . .«

Gost vpraša natakarskega vajenca: »Kakšne lase so imeli stari Slovani?« Vajenec nekoliko pomisli in odgovori: »Sive.«

Pravijo, da je vic Plausteiner-Žličar, glede razlike v cenah v zadnjem »Gostilničarskem listu« pod rubriko AO. res vic, ker da je posebna komisija dognala, da je pečenka pri Plausteinerju dražja le tedaj, kadar je tudi za toliko večja. (Po informacijah o celi aferi, ki smo jih prejeli od potrebnih strani, ugotavljamo, da tako res pravijo in, da je vse to pravi pravcati vic! Opomba uredništva!)

URE

ZLATO SREBRO
Ant. Lečnik
Celle, Glavni trg št. 4

KUPUJE STARO
ZLATO SREBRO

Najboljša

Ljutomerska vina
proda po najnižji ceni
ANTON ŠLIK
Gornja Radgona.

Šampanjec
Bouvier

z lamke

Bouvier Demi sec (bela glavica),
Bouvier sec (zlata glavica),
Bouvier Cuvée Réservee (rdeča glavica).

Kletarstvo: Gornja Radgona.

Zastopstvo za Slovenijo:
Kernc in Favai, Ljubljana.

Originalna
VINA
v steklenicah
tvrdke

Veleposestvo vinogradov
CLOTER BOUVIER
- - - - Gornja Radgona - - - -

Vrste letnik: 1921 Ljutomerski rizling,
» 1923 Tigermilch,
» 1923 Ljutomerski rizling,
» 1924 Murski biser
in mnogo drugih.

Cenik
gra 1/5
in franko.

Mož, pijanček pride natrkan pozno domov. Žena, že vsa razvneta od dolgega besedičenja vzdihne: »Oh Bože moj, ta človek ni nikoli sit tega vražjega alkohola.«
Mož pa v brke: »Večkrat že kakor ti.«

Poročne prstane zastoni

ne dobite nikjer,
vendar pa po nizkih cenah pri

A. Strumpf
zlatar

Maribor, Koroška cesta 8

6 kar. zlate od 40 Din naprej
14. » » » 80 » »

Staro zlato in srebrne krone se vzame v račun.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvorila v Tattenbachovi ul. 17. Maribor (nasproti Narodnemu domu)

delikatesno trgovino.

Cenj. stranke zagotavljam, da se bom potrudila, jih vedno zadovoljiti s svežim, dobrim blagom.

Priporoča se za obilni obisk
Ema Starc.

Trajne kodre

Frizerski salon za dame
in gospode

ADOLF MRAKIČ, Maribor

Cankarjeva ul. št. 1
se priporoča.

Dovoljujem si moj cenj. odjemalcem naznaniti, da je dolgoletni potovalni zastopnik fe. THEO SEITZ na Dunaju in Kreuznachu na Rajni

gospod Josip Mascha

s 1. januarjem pristopil v isti službi k moji firmi ter vljudno prosim, da se mu izkaže popolno zaupanje.

Petar J. Miović

kr. dvorski dobavitelj
Maribor.

Modna trgovina

Anton Paš

Maribor, Slovenska ul. 4.

Potrebščine za krojače in šivilje, čipke vezena, gumbi, modni našivi, svileni trakovi, svila za šivanje, D.M.C premeti za vezenje, šfon ter vsa druga drobnarija

Nogavice, rokavice, srajce, kravate, jopice, vso damsko, moško in otroško perilo, volnene veste itd.
Strogo solidne cene!

**ANTON MACUN
MARIBOR, Gosposka 10**

priporoča

bogato zalogo vsakovrstnega št. fa za moške in ženske obleke - ter plašče, platne, gradla, namišnih prtov iz voščenega in pralnega platna, odjev itd.
Vse vrste manufakturnega blaga v najv.čji izbiri in solidni postrežbi.

Prevzem kavarne.

Cenjenim strankam vljudno naznanjam, da sem **1. januarja 1929** prevzela

kavarno EVROPA v Mariboru

Aleksandrova cesta 45. nasproti Glavnemu kolodvoru. Moja večletna praksa v tej stroki jamči za solidno postrežbo cenj. gostom, katere bom skušala vedno zadovoljiti. Za obilen obisk se priporoča **Tinka Grošl.**

Prevzem kavarne.

Podpisani vljudno na znanjam c. občinstvu, da sem prevzel dne **2. januarja 1929** staroznano in priljubljeno kavarno

Central

v Mariboru. Potrudil se bom svoje cenj. goste vedno zadovoljiti v vseh ozirih. Zato se obračam na javnost z vljudno prošnjo, da mi izkaže isto

zaupanje kakor moiemu predniku. — Z odličnim spoštovanjem

Franc Stickler, lastnik kavarne »Central« v Mariboru.

**Pivovarna in žganjarna
Josip Tscheligi**

Maribor, telefon 335.

Bock in marčno pivo.

Svevilo članov nad 10.000

V letu 1928 izplačane podpore Din 250.000

Ljudska samopomoč

podporno društvo za slučaj smrti za Slovenijo v **MARIBORU**, Aleksandrova cesta 45

sprejme do konca februarja 1929 v oddelek „A“ vse zdrave osebe od 1. do 70. leta. — Najvišja podpora 1000 Din.

Posmrtnina za vsak smrtni slučaj 50 para.

Enkratna vpisnina po starosti od 18 do 40 Din.

S tem oddelkom je dana vsakomur prilika, torej tudi najrevnejšim slojem za pristop v to človekoljubno društvo.

V oddelek B, C, D, oziroma B/I, C/I, D/I s podporami od 2000 do 32.000 Din se sprejmejo do nadaljnjega le še vsi zdrave osebe od 21. do 50. leta.

Zahtevajte še danes zastonj pristopno izjavo!

„Eden za vse, vsi za enega!“

JAKOB PERHAVEC, Maribor, Gosposka 19

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov.

Na drobno!

Vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. po zmernih cenah.

Na debelo!

Elektrotehnično podjetje Fran Saks Maribor

se priporoča za inštalacijo vsako-
vrstnih električnih naprav. — Zaloga
materijala in delavnica.

Eksportna hiša LUNA

lastnik

Albin Pristernik Maribor, Aleksandrova c. 19

Najcenejša trgovina za gostilničarske
potrebščine, kakor žlice, vilice, noži,
namizni prtli, servijete in razno drugo
blago za osebno potrebo kakor nogavice,
srajce itd. po brezkonkurenčnih cenah.

Na drobno!

Na debelo!

Svoji k svojim! **Gostilničarji in kavarnarji, pozor!** Svoji k svojim!
Po zelo nizkih cenah dobite **res n a j b o l j š e** pristno **namizno in sortirano vino**
iz vseh vinogradnih krajev pri

Franjo Cajnko

veletrgovina z vinom v SLOVENJGRADCU.

Lastni vinogradi. Razna odlikovanja. Vzorno kletarstvo.

Vina v steklenicah (buteljke) vseh vrst.

Viško črno dalmatinsko vino za zdravila.

Zajamčena solidna in točna postrežba. — Ceniki na
razpolago. — Zelo ugodni plačilni pogoji.

Hotel Mariborski dvor

20 sob za prenočišče
Autogaraže

Telefon 302

Se priporoča Andrej Oset.

Originalno pristno novo dalmatinsko vino

belo

Opolo

črno

po zelo nizkih cenah se dobi pri tvrdki

Bonačić & Baković, veletrgovina dalmatinskega vina, **Split.**

Skladišče v Mariboru, Slomškov trg 6.

Zastopstvo »Konservirane ribe sardina d. d.«, Split.

Skladišče: Maribor, Lekarniška ulica 7.

CENIK in VZORCI na razpolago.

Zadruga

za izdelovanje brezalkoholnih pijač **I. Z. Z. O. Z.**
Maribor

Tovarna:

Volkmajerjeva ul. 3

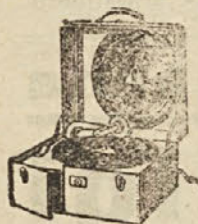
priporoča

Pisarna:

Koroška cesta 26

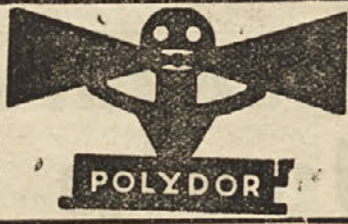
cenjenim gostilničarjem svoje proizvode kakor sifon in pokalice v
najboljši kakovosti.

Stalna zaloga Radenske mineralne vode

FR. PERC

MARIBOR, Gosposka ul. 34
največja zaloga vseh godbenih inštru-
mentov in potrebnih priborov, strun,
gramofonov, plošč, igel itd. Prodaja
na obroke. Popravila se izvršujejo v
lastni delavnici.

Veletrgovina z vinom

Pugel & Rossmann

Maribor, Trg svobode 3.

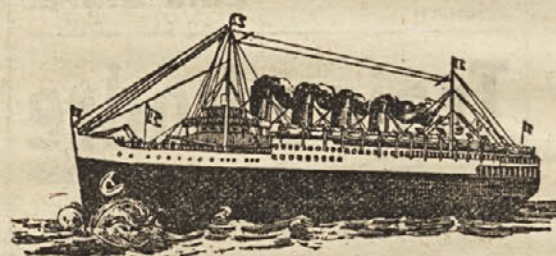
Bogata zaloga belega in rdečega vina v sodih
in steklenicah. Cenik in vzorci vedno na razpolago.

Francoska linija = French Line. Cie. Gle. Transatlantique.

Za severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzo-
parniki. — Havre—New-York samo 5 1/2 dni čez morje.

V južno Ameriko, Argentinijo, Chile, Uruguay vsak
teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije!

Cie. Chargeurs-Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna po-
strežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno
zastopnik

Ivan Kraker, Ljubljana
Kolodvorska ulica 35.

Kupujte samo pri tvrdkah, ki nas podpirajo!

Delniška pivovarna »Union«

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak

in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu, „Herkules“,

„Porter“ in „Bock“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom.

Z odličnim spoštovanjem Delniška pivovarna »Union«, Ljubljana, Laško in Maribor.